

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพร้อมในการปกครองตนเองของเมืองเชียงใหม่” ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามจากประชากรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเขต

เขต	จำนวน (ร้อยละ)
ในเขตเทศบาล	199 (49.8)
นอกเขตเทศบาล	201 (50.3)
รวม	400 (100)

ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิจัย ออกเป็นประเด็นต่างๆ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ข้อมูลทั่วไปของเมืองเชียงใหม่
- 4.3 สถานะทางการคลังของเทศบาลนครเชียงใหม่
- 4.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- 4.5 ทักษะคิดรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่
- 4.6 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4.2 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
ชาย	99 (49.7)	102 (50.7)	201 (50.3)
หญิง	100 (50.3)	99 (49.3)	199 (49.8)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตาราง แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างเป็นชายจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 เป็นหญิงจำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีจำนวนใกล้เคียงกัน ทั้งในพื้นที่เขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล

ตาราง 4.3 แสดงระดับอายุของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับอายุ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
14 – 25 ปี	66 (33.2)	73 (36.3)	139 (34.8)
26 – 37 ปี	58 (29.1)	62 (30.8)	120 (30.0)
38 – 67 ปี	75 (37.7)	66 (32.8)	141 (35.3)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

อายุสูงสุด 67 ปี อายุต่ำสุด 14 ปี อายุเฉลี่ย 33.3 ปี

จากตาราง แสดงระดับอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มอายุระหว่าง 12-27 ปีมีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 กลุ่มอายุระหว่าง 28-38 ปีมีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และกลุ่มอายุระหว่าง 38-67 ปีมีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงสุด คือ 67 ปี อายุต่ำสุดคือ 14 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเฉลี่ย 33 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 38-67 ปี

ตาราง 4.4 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	14 (7.0)	17 (8.5)	31 (7.8)
มัธยมศึกษา(ม.1-6) หรือ เทียบเท่า	76 (38.2)	60 (29.9)	136 (34.0)
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ขึ้นไป	109 (54.8)	124 (61.7)	233 (58.3)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่าขึ้นไปมากที่สุด คือจำนวน 233 คนคิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือมัธยมศึกษา (ม.1-6)หรือเทียบเท่าจำนวน 136 คนคิดเป็นร้อยละ 34.0 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 7.8

ตาราง 4.5 แสดงอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
ค้าขาย	47 (23.6)	48 (23.9)	95 (23.8)
ข้าราชการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ	30 (15.1)	42 (20.9)	72 (18.0)
พนักงานบริษัทเอกชน	88 (44.2)	65 (32.3)	153 (38.3)
อื่นๆ	34 (17.1)	46 (22.9)	80 (20.0)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด
จำนวน 153 คนคิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพค้าขายจำนวน 95 คนคิด
เป็นร้อยละ 23.8 นักเรียนนักศึกษา เกษตรกร ธุรกิจส่วนตัวและแม่บ้าน จำนวน 80 คนคิด
เป็นร้อยละ 20 และข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 72 คนคิดเป็นร้อยละ 18

ตาราง 4.6 แสดงระดับรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับรายได้ (บาท)	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
1,100 – 5,000	60 (33.7)	72 (39.3)	132 (36.6)
5,001 – 10,000	67 (37.6)	60 (32.8)	127 (35.2)
10,001 – 80,000	51 (28.7)	51 (27.9)	102 (28.3)
รวม	178 (100.0)	183 (100.0)	361 (100.0)

รายได้ต่ำสุด 1,100 บาท รายได้สูงสุด 80,000 บาท รายได้เฉลี่ย 10,425.2 บาท ไม่ตอบ 39 คน

จากตาราง พบว่า รายได้ต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 1,100 บาท และรายได้สูงสุด คือ 80,000 บาทซึ่งมีจำนวน 1 คน มีรายได้เฉลี่ย 10,425.2 บาท

เมื่อพิจารณาภาพรวมของรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มประชากรขที่ศึกษามีรายได้ในระดับต่ำและระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ คือ คิดเป็นร้อยละ 36.6 และ ร้อยละ 35.2 ตามลำดับ

ตาราง 4.7 แสดงจำนวน ร้อยละ ผู้เป็นสมาชิกสมาคม มูลนิธิ และองค์กรเอกชน

สถานภาพ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
เป็น	11 (5.5)	7 (3.5)	18 (4.5)
ไม่เป็น	188 (94.5)	194 (96.5)	382 (95.5)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสมาคม มูลนิธิ และองค์กรเอกชน
ต่างๆ มีจำนวนเพียง 18 คนคิดเป็นร้อยละ 4.5 แบ่งเป็นในเขตเทศบาลจำนวน 11 คนคิด
เป็นร้อยละ 5.5 และนอกเขตเทศบาลจำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 3.5 ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็น
สมาชิกสมาคม มูลนิธิ และองค์กรเอกชนมีจำนวน 382 คนคิดเป็นร้อยละ 95.5

ตาราง 4.8 แสดงจำนวน ร้อยละ ผู้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

สถานภาพ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
เป็น	2 (1.0)	4 (2.0)	6 (1.5)
ไม่เป็น	197 (99.0)	197 (98.0)	394 (98.5)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองมีจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 1.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองมีจำนวน 394 คนคิดเป็นร้อยละ 98.5

ตาราง 4.9 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

ระดับ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
ต่ำ	2 (1.0)	9 (4.5)	11 (2.8)
ปานกลาง	143 (71.9)	131 (65.2)	274 (68.5)
สูง	54 (27.1)	61 (30.3)	115 (28.8)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวน 274 คนคิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือกลุ่มที่มีระดับความรู้ความเข้าใจสูงคือ 115 คนคิดเป็นร้อยละ 28.8 และระดับความรู้ความเข้าใจต่ำคือ 11 คนคิดเป็นร้อยละ 2.8

ตาราง 4.10 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

ระดับ	เขต		รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ในเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	นอกเขตเทศบาล จำนวน (ร้อยละ)	
ต่ำ	81 (40.7)	63 (31.3)	144 (36.0)
ปานกลาง	58 (29.1)	67 (33.3)	125 (31.3)
สูง	60 (30.2)	71 (35.3)	131 (32.8)
รวม	199 (100.0)	201 (100.0)	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำมากที่สุดคือ 144 คนคิดเป็นร้อยละ 36.0 ซึ่งเห็นว่า ประชาชนในเมืองเชียงใหม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นน้อย

4.2 ข้อมูลทั่วไปของเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.11 แสดงจำนวนประชากร อัตราการเปลี่ยนแปลงและความหนาแน่นของประชากร ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลของเมืองเชียงใหม่ พ.ศ.2533 – พ.ศ.2540

พ.ศ.	จำนวนประชากร					
	ในเขตเทศบาล	ความหนาแน่น ต่อ ตร.กม.	นอกเขตเทศบาล	ความหนาแน่น ต่อ ตร.กม.	รวม	ความหนาแน่น ต่อ ตร.กม.
2533	164,902	4,599.91	55,003	421.35	219,905	1,321.63
2534	161,581	4,369.44	57,350	439.46	218,931	1,318.19
2535	170,269	4,749.62	72,083	552.19	242,352	1,456.54
2536	170,397	4,753.19	74,177	568.23	244,574	1,469.89
2537	170,348	4,751.82	76,544	586.36	246,892	1,483.82
2538	167,945	4,684.79	78,895	604.37	246,840	1,483.51
2539	170,723	4,762.28	81,499	624.32	252,222	1,515.86
2540	172,290	4,805.99	82,754	633.94	255,044	1,532.82
เพิ่ม ขึ้น	4.8		50.45		16.0	

ที่มา : เทศบาลนครเชียงใหม่

จากตาราง พบว่าจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในช่วงระยะเวลา 8 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2533 – 2540) มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพียงร้อยละ 4.8 ในขณะที่ประชากรนอกเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากคือร้อยละ 50.45 แสดงให้เห็นว่าเมืองเชียงใหม่มีการขยายตัวสู่พื้นที่รอบนอกเพิ่มขึ้น เพราะเมืองศูนย์กลางการทำงานของภาคเหนือ ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากที่อื่น ส่งผลคนเชียงใหม่เริ่มมีการโยกย้ายจากตัวเมืองไปสู่พื้นที่รอบนอก ในขณะที่คนมาจากที่อื่นเข้ามาอยู่แทนที่ในตัวเมือง

ตาราง 4.12 แสดงจำนวนโรงเรียน สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ในเขตเมืองเชียงใหม่ พ.ศ.2533 – พ.ศ.2540

พ.ศ.	จำนวนนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา				
	โรงเรียน	สถานศึกษา	นักเรียน	นักศึกษา	รวม
2533	97	17	61,798	37,974	99,772
2534	98	17	61,025	39,587	100,612
2535	102	18	62,523	53,189	116,110
2536	101	19	68,678	50,689	119,367
2537	103	19	71,301	46,291	117,592
2538	103	23	72,933	66,913	139,846
2539	105	26	72,266	62,626	134,892
2540	105	25	75,960	74,300	150,260
เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)			22.91	95.67	50.6

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 8

จากตารางพบว่า จำนวนโรงเรียนใน พ.ศ.2540 เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ.2533 จำนวน 8 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.91 ส่วนสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาใน พ.ศ. 2540 มีจำนวน 25 แห่ง และมีจำนวนนักศึกษา 74,300 คน เพิ่มขึ้นจากเมื่อ 8 ปีก่อนถึงร้อยละ 95.67

เมื่อดูจำนวนรวมของนักเรียนและนักศึกษา จะเห็นได้ว่า มีจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในเมืองใหม่ ใน พ.ศ.2540 ถึง 150,260 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.6 แสดงให้เห็นว่า เมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการศึกษาที่สำคัญของภาคเหนือ เพราะมีจำนวนสถานศึกษาในระดับต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแทบทุกปี และจำนวนนักเรียนนักศึกษาก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ตาราง 4.13 แสดงจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม และเงินทุนจดทะเบียน
พ.ศ.2533 – พ.ศ. 2540

หน่วย : ล้านบาท

พ.ศ.	สถานประกอบการ อุตสาหกรรม	ทุนจดทะเบียน
2533	1,682	2,829.43
2534	1,702	3,214.52
2535	1,757	4,952.84
2536	1,853	7,342.02
2537	1,809	11,310.35
2538	1,983	13,848.04
2539	2,164	15,452.28
2540	2,332	17,017.92
เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)		501.57

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

จากตารางพบว่า ทุนจดทะเบียนของสถานประกอบการอุตสาหกรรมใน พ.ศ.2540 มีมูลค่าถึง 17,017.29 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากเมื่อ 8 ปีที่แล้วถึง 5 เท่า แสดงให้เห็นว่า จังหวัดเชียงใหม่มีอัตราการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

ตาราง 4.14 แสดงจำนวนผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าที่คงอยู่ จำแนกตามประเภท
การจดทะเบียน พ.ศ. 2533 - 2540

ปี	นิติบุคคล				ทะเบียน พาณิชย์	รวม
	บริษัท จำกัด	ห้างหุ้น ส่วนจำกัด	ห้างหุ้นส่วน สามัญนิติบุคคล	รวม		
2533	1,711	2,727	153	4,591	19,201	23,792
2534	2,062	3,044	139	5,245	15,173	20,418
2535	2,482	3,541	145	6,168	16,289	22,457
2536	2,944	3,995	147	7,086	17,814	24,900
2537	3,497	4,469	150	8,116	20,079	28,195
2538	4,049	5,105	153	9,307	22,217	31,524
2539	4,384	5,428	149	9,961	24,175	34,136
2540	4,585	5,719	145	10,449	25,746	36,195
เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)				127.6	34.08	52.13

ที่มา : สำนักงานทะเบียนการค้า จังหวัดเชียงใหม่

จากตารางพบว่า มีการเพิ่มขึ้นของผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าประเภทนิติบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ทั้งรูปของบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัด มีเพียงห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลที่มีจำนวนไม่คงที่นัก แต่โดยรวมแล้ว พ.ศ.2540 ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากเมื่อ พ.ศ.2533 ถึงร้อยละ 127.6 ส่วนผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าประเภททะเบียนพาณิชย์ก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเช่นกันคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.08 ในช่วงระยะเวลา 8 ปี

ตาราง 4.15 แสดงจำนวนธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินฝาก และเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2531 – พ.ศ.2540

(หน่วย : ล้านบาท)

พ.ศ.	ธนาคาร	เงินฝาก (Deposits)	เงินให้กู้ยืม (Advances)
2533	65	31,586.14	31,998.06
2534	73	36,401.55	39,792.41
2535	84	41,451.31	48,392.09
2536	93	46,343.49	55,258.19
2537	105	51,335.84	64,589.92
2538	111	61,073.73	75,419.44
2539	126	68,359.64	80,922.10
2540	131	74,184.05	80,151.75

ที่มา : ฝ่ายกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางพบว่า จำนวนธนาคารพาณิชย์และปริมาณเงินฝากมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แสดงให้เห็นถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจของเชียงใหม่ ประกอบกับปริมาณเงินให้กู้ยืมนั้นมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และมีปริมาณเงินมากกว่าปริมาณเงินฝาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่า มีการกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเชียงใหม่

ตาราง 4.16 แสดงผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี และมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ย
ต่อหัว พ.ศ.2531 – พ.ศ.2539

พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์จังหวัด (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (บาท)
2533	43,241.02	31,983
2534	46,135.42	32,907
2535	52,017.87	36,840
2536	56,465.47	39,736
2537	63,914.33	44,695
2538	71,451.25	49,653
2539	78,379.63	54,317

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่

จากตาราง ผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมาอันเป็นแสดงถึงศักยภาพและการเติบโตทางเศรษฐกิจของเชียงใหม่ ส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (Per capita GPP) ในปีพ.ศ.2539 สูงถึง 54,317 บาทต่อคน

4.3 สถานะทางการคลังของเทศบาลนครเชียงใหม่

การศึกษาถึงสถานะทางการคลังของเทศบาลนครเชียงใหม่ มีประเด็นศึกษาอยู่ 4 ประเด็น คือ

- 4.3.1 โครงสร้างรายรับ
- 4.3.2 โครงสร้างรายจ่าย
- 4.3.3 สถานะทางการคลัง
- 4.3.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานะทางการคลัง

4.3.1 โครงสร้างรายรับ

เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบว่าท้องถิ่นได้รับเงินจากแหล่งใดบ้าง มีขนาดเท่าใด ทั้งนี้เพราะการที่ท้องถิ่นจะให้บริการประชาชนในอาณาเขตได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับรายรับของท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ตาราง 4.17 แสดงรายรับจากแหล่งต่างๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ. 2531 - พ.ศ. 2540

(หน่วย : ล้านบาท)

รายรับ	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	ค่าเฉลี่ย
1. ภาษีอากร	100.9	118.6	145.3	193.4	228.5	271.7	308.5	355.1	407.5	422.3	255.2
2. ค่าธรรมเนียมค่าปรับ	10.43	14.75	18.08	19.42	16.84	19.92	17.74	19.20	25.42	15.95	17.77
3. ทรัพย์สิน	4.73	6.49	12.74	19.52	25.14	23.3	25.20	36.62	47.02	51.55	25.23
4. สาธารณูปโภค	2.25	2.24	2.35	3.32	6.21	7.63	8.13	9.24	9.17	10.12	6.07
5. เบ็ดเตล็ด	3.81	4.02	5.48	5.19	6.80	6.31	8.18	8.20	9.95	6.11	6.40
รวมรายได้	122.2	146.2	184.1	240.9	283.5	328.9	367.8	428.4	499.1	506.1	310.7
6. เงินอุดหนุนทั่วไป	9.91	9.79	9.78	9.90	16.93	16.75	21.33	20.18	22.79	30.81	16.76
7. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	27.07	39.27	43.62	35.40	68.54	80.25	86.57	163.28	50.28	91.34	68.67
8. เงินกู้	33.33	8.49	0	0	0	0	0	0	0	0	4.18
9. อื่น ๆ	0	6.87	7.25	10.43	28.21	10.50	1.51	3.59	0	0	6.84
รวมรายรับทุกประเภท	192.5	210.6	244.7	296.6	396.7	436.5	477.2	615.4	572.1	628.2	407.1

จากตารางจะเห็นได้ว่า ในบรรดารายได้ 5 หมวดที่เก็บภายในเขตเทศบาลนั้น ภาษีอากรจะมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ รายได้เบ็ดเตล็ด รายได้จากทรัพย์สิน และจากสาธารณูปโภคตามลำดับ โดยรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมและค่าปรับนั้นมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งแตกต่างจากรายได้อื่นที่ไม่มีความแน่นอนไม่คงเส้นคงวา

ส่วนรายรับประเภทอื่นที่น่าสนใจคือ เงินอุดหนุนอันถือเป็นแหล่งรายได้สำคัญ รองลงมาจากภาษีอากร แสดงถึงการพึ่งเงินจากส่วนกลางอยู่เป็นจำนวนมาก อันนำมาซึ่งการครอบงำของส่วนกลาง

ตาราง 4.18 แสดงร้อยละของรายรับจากแหล่งต่างๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่
ปี พ.ศ.2531 – พ.ศ.2540

(หน่วย : %)

รายรับ	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	ค่าเฉลี่ย
1.ภาษีอากร	52.45	56.35	59.42	65.22	57.61	62.27	64.66	57.50	71.23	67.23	62.70
2.ค่าธรรมเนียมค่าปรับ	5.42	7.00	7.39	6.55	4.25	4.56	3.72	3.12	4.44	2.54	4.37
3.ทรัพย์สิน	2.46	3.08	5.21	6.58	6.34	5.34	5.28	5.95	8.22	8.21	6.20
4.สาธารณูปโภค	1.17	1.06	0.96	1.12	1.57	1.75	1.70	1.50	1.60	1.61	1.49
5.เบ็ดเตล็ด	1.98	1.91	2.24	1.75	1.71	1.45	1.71	1.33	1.74	0.97	1.57
รวมรายได้	63.48	69.41	75.21	81.21	71.48	75.36	77.07	69.61	87.23	80.55	75.06
6.เงินอุดหนุนทั่วไป	5.15	4.65	4.00	3.34	4.13	3.84	4.47	3.28	3.98	4.90	4.12
7.เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	14.06	18.65	17.83	11.93	17.28	18.40	18.14	26.53	8.79	14.54	16.84
8.เงินกู้	17.31	4.03	0	0	0	0	0	0	0	0	1.03
9.อื่นๆ	0	3.26	2.96	3.52	7.11	2.41	0.32	0.58	0	0	1.68
รวมรายรับทุกประเภท	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตาราง เมื่อพิจารณาจากร้อยละ จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของภาษีอากรคิดเป็นร้อยละ 62.70 ซึ่งสูงเกินครึ่งหนึ่งของยอดรายรับรวม ส่วนเงินอุดหนุนนั้น มีจำนวนถึงร้อยละ 20.96 คิดเป็นส่วนแบ่งประมาณ $\frac{1}{4}$ จากยอดรายรับทุกประเภท และเมื่อรวมเงินอุดหนุนและภาษีอากรเข้าด้วยกันแล้ว สัดส่วนในรายรับรวมจะสูงถึงร้อยละ 83.66 แสดงให้เห็นว่า เทศบาลนครเชียงใหม่ มีรายได้หลักขึ้นอยู่กับเงินอุดหนุนและภาษีอากร ส่วนรายรับจากแหล่งอื่นๆ ที่จัดเก็บได้ในเขตเทศบาลมีค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละเพียง 13.63 เท่านั้น

ตาราง 4.19 แสดงรายรับเทศบาลนครเชียงใหม่ จำแนกตามประเภทภาษีอากร ปี พ.ศ.2531
– พ.ศ. 2540

(หน่วย : ล้านบาท)

จำแนกประเภท ภาษีอากร	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540
1.ภาษีโรงเรือนที่ ดิน	24.03	26.00	33.13	46.74	49.72	58.34	72.06	76.49	78.35	76.92
2.ภาษีบำรุงท้องที่	3.54	3.17	3.67	3.38	3.16	3.63	3.41	3.79	3.25	3.30
3.ภาษีป้าย	1.90	2.32	3.08	4.21	5.41	11.77	12.69	12.79	14.05	13.17
4.อากรสัตว์	0.41	0.39	0.38	0.38	0.30	0.35	0.28	0.20	0.33	0.33
รวมภาษีที่เทศบาล จัดเก็บ	29.88	31.88	40.26	54.71	58.59	74.09	88.44	93.27	95.98	93.72
5.ภาษีการค้า	24.08	33.89	43.55	71.88	79.32	0	0	0	0	0
6.ภาษีมูลค่าเพิ่ม และธุรกิจเฉพาะ	0	0	0	0	0	76.35	89.22	105.48	136.71	9.52
7.ภาษีสุราสรรพ สามัคคี	4.38	5.69	6.53	5.89	16.98	26.08	30.16	33.06	36.04	170.84
รวมภาษีที่รัฐบาล จัดสรรให้	28.46	39.58	50.08	77.67	96.30	102.4	119.4	138.5	172.7	180.4
8.ภาษียรถยนต์และ ล้อเลื่อน	42.64	47.19	55.06	61.07	73.64	95.23	100.8	123.3	138.8	148.2
รวมภาษีทั้งสิ้น	100.9	118.6	145.4	193.4	228.5	271.7	308.6	355.1	407.5	422.3

สำหรับรายละเอียดของภาษีแต่ละประเภทนั้น จากตารางพบว่าภาษียรถยนต์และล้อเลื่อนซึ่งเป็นภาษีที่รัฐบาลจัดแบ่งให้ทำรายได้ให้แก่เทศบาลมากที่สุด สำหรับภาษีที่เทศบาลจัดเก็บเองนั้น ภาษีโรงเรือนและที่ดินจำนวนมากที่สุด ส่วนภาษีประเภทอื่นที่เทศบาลจัดเก็บเองก็มีจำนวนน้อยมาก ส่วนภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้ ส่วนใหญ่มาจากภาษีการค้า ซึ่งภายหลังปี พ.ศ.2535 ได้เปลี่ยนมาจัดเก็บในรูปของภาษีมูลค่าเพิ่มและธุรกิจเฉพาะ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วแนวโน้มภาษีส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามระยะเวลา

4.3.2 โครงสร้างรายจ่าย

เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงความต้องการด้านรายจ่ายว่ามีลักษณะอย่างไร
ท้องถิ่นใช้ไปเพื่อรักษาระดับการดำเนินงานประจำ และเพื่อการลงทุนสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด

จากตาราง 4.21 แสดงให้เห็นว่า รายจ่ายงบกลางค่อนข้างมีจำนวนน้อยกว่ารายจ่ายประเภทอื่นๆ ส่วนประเภทรายจ่ายที่มีจำนวนมากที่สุดคือรายจ่ายหน่วยงาน เกินกว่าครึ่งหนึ่งของยอดรายจ่ายนี้เป็นรายจ่ายประจำที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี ยกเว้นในปี พ.ศ.2540 ที่มีจำนวนลดลง น่าจะมีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะหมวดของเงินเคื่อน ค่าจ้างประจำ และค่าจ้างชั่วคราวที่มีประมาณ $\frac{1}{2}$ ของรายจ่ายประจำ ซึ่งเมื่อเทียบกับรายจ่ายเพื่อการลงทุน ที่นำไปพัฒนาท้องถิ่นมีความแตกต่างกันอย่างมาก แต่เทศบาลยังมีเงินอุดหนุนที่รัฐบาลได้จ่ายให้ มีส่วนช่วยบรรเทาภาระของเทศบาลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งอยู่ในรูปเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ และเงินอุดหนุนลักษณะพิเศษ

จากตาราง 4.22 เมื่อพิจารณาในแง่ร้อยละ จะพบว่ารายจ่ายของหน่วยงานมีสัดส่วนมากที่สุดคือร้อยละ 68.41 โดยเฉพาะในส่วนของรายจ่ายประจำนั้น มีประมาณครึ่งหนึ่งของรายจ่ายทั้งหมด ในขณะที่รายจ่ายเพื่อการลงทุนมีเพียงร้อยละ 19.46 แสดงให้เห็นว่ารายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ต้องนำไปใช้ในส่วนของรายจ่ายประจำเป็นจำนวนมาก ไม่เพียงพอที่จะนำไปพัฒนาท้องถิ่น จากส่วนนี้เทศบาลนครเชียงใหม่จึงจำเป็นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 23 จากยอดรายจ่ายทั้งหมด

ตาราง 4.20 แสดงรายจ่ายประจำปีของเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ.2531 - พ.ศ.2540

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทรายจ่าย/ปี	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	ค่าเฉลี่ย
รายจ่ายงบกลาง											
1.ค่าชำระเงินกู้และดอกเบี้ย	1.10	6.02	8.62	12.33	13.72	12.99	12.29	11.36	10.99	10.26	9.97
2.รายจ่ายตามข้อผูกพัน	5.73	4.43	5.02	6.35	7.59	10.42	18.66	23.52	23.18	23.15	12.81
3.เงินสำรองจ่าย	1.64	1.67	1.69	1.78	2.33	0.32	1.71	0.86	2.36	1.83	1.62
4.เงินช่วยเหลืองบเฉพาะการ	0.00	0.00	0.27	0.27	0.28	0.28	0.28	0.27	0.00	0.00	0.17
รวมรายจ่ายงบกลาง	8.47	12.12	15.60	20.73	23.92	24.01	32.94	36.01	36.53	35.24	24.53
รายจ่ายประจำ											
1.เงินเดือน ค่าจ้างประจำ	25.35	28.61	34.60	42.71	46.56	59.46	63.15	113.28	117.73	81.83	61.28
2.ค่าจ้างชั่วคราว	15.97	17.59	22.23	22.95	25.04	31.40	29.68	38.15	46.87	46.38	29.63
3.ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	40.85	39.60	45.08	48.41	52.14	63.25	65.75	102.65	108.69	103.28	66.97
4.ค่าสาธารณูปโภค	1.50	1.54	1.55	1.60	1.59	1.94	1.89	2.07	2.49	3.12	1.93
5.เงินอุดหนุน	0.61	0.47	0.23	0.75	1.07	0.31	0.57	0.47	1.27	1.41	0.72
6.รายจ่ายอื่นๆ	2.60	4.37	5.96	5.30	0.61	6.77	3.49	26.03	8.07	0.00	6.32
รวมรายจ่ายประจำ	86.88	92.18	109.65	121.72	127.01	163.13	164.53	282.65	285.12	235.57	166.84
รายจ่ายเพื่อการลงทุน											
1.ค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง	18.88	32.88	47.46	73.38	134.52	76.16	90.37	107.75	72.29	34.59	68.83
รวมรายจ่ายหน่วยงาน	105.76	125.06	157.11	195.10	261.53	239.29	254.90	390.40	357.41	270.16	235.67
รายจ่ายพิเศษ											
1.จ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.59	7.07	21.73	23.26	5.37
2.จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	45.40	38.97	16.07	19.61	45.22	40.20	68.13	44.18	45.25	63.48	42.69
3.จ่ายจากเงินอุดหนุนลักษณะพิเศษ	0.00	0.00	0.00	0.00	36.23	55.47	67.59	113.95	56.72	35.90	32.59
4.จ่ายจากเงินกู้	0.00	8.49	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.85
5.จ่ายจากเงินสะสม	0.00	0.00	0.03	0.00	27.65	0.00	1.51	3.59	11.64	35.55	8.00
รวมรายจ่ายพิเศษ	45.40	47.46	16.13	19.61	109.10	95.67	138.82	168.79	135.34	158.55	93.49
รวมยอดรายจ่ายทั้งสิ้น	159.63	184.64	188.84	235.44	394.55	358.97	426.66	595.20	529.28	463.95	353.72

(หน่วย: ล้านบาท)

2529	2530	2540	5
------	------	------	---

[illegible]

4.3.3 สถานะทางการคลังของเทศบาลนครเชียงใหม่

สถานะทางการคลัง (วรพิตย์ มีมาก, 2539 : 41-42) หมายถึง ความสามารถในการพึ่งตนเองทางการคลังของท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายการคลังที่ใช้บังคับแก่ท้องถิ่น การวัดสถานะทางการคลัง กระทำได้ 2 วิธี คือ

4.3.3.1 สมรรถนะในการบริหารงานประจำ วัดได้โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

สมรรถนะในการบริหารงานประจำ = รายได้ท้องถิ่น – (รายจ่ายงบกลาง + รายจ่ายหน่วยงาน)

รายได้ท้องถิ่น หมายถึง รายได้ซึ่งมีแหล่งที่มาจากท้องถิ่นและจัดเก็บโดยหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค ตามบทบัญญัติของกฎหมายรายได้ประเภทนี้ประกอบด้วย ภาษีอากรที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ภาษีเสริมที่รัฐบาลจัดสรรให้ ภาษีแบ่งจากรถยนต์และล้อเลื่อน ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ค่าใบอนุญาต รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากบริการสาธารณูปโภค และรายได้เบ็ดเตล็ด โดยไม่รวมเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินกู้ เงินสะสมและเงินได้อื่นๆ ที่ไม่ได้มีแหล่งที่มาจากท้องถิ่น

รายจ่ายงบกลางประกอบด้วย ค่าชำระเงินกู้ รายจ่ายตามข้อผูกพัน เงินดำรงจ่ายและเงินช่วยเหลือเฉพาะกาล

รายจ่ายหน่วยงานประกอบด้วย รายจ่ายหมวดต่างๆ ดังนี้ ค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ค่าเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่นๆ เพื่อการปฏิบัติงานประจำ

ดังนั้นความสามารถในการบริหารงานประจำ จึงเป็นการประเมินเพื่อพิจารณาว่า ภายใต้เงื่อนไขของการจัดเก็บรายได้ในปัจจุบัน ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการบริหารและการปฏิบัติงานประจำวันของท้องถิ่นหรือไม่ เพียงใด

ตาราง 4.22 แสดงสมรรถนะในการบริหารงานประจำของเทศบาลนครเชียงใหม่

(หน่วย : ล้านบาท)

พ.ศ.	สมรรถนะในการบริหารงานประจำ
2531	7.97
2532	8.98
2533	11.33
2534	25.07
2535	-1.92
2536	65.63
2537	80.00
2538	1.99
2539	105.13
2540	200.63

จากตาราง โดยภาพรวมแล้วมีรายได้พอเพียงต่อการนำไปใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติงานประจำทั้งการบริหารสำนักงานและการบริการแก่ประชาชน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายปีจะพบว่า เทศบาลนครเชียงใหม่เองก็ประสบปัญหาเป็นระยะๆ โดยเฉพาะใน พ.ศ.2535 ที่ประสบรายได้ขาดดุลถึง 1.92 ล้านบาท และ พ.ศ.2538 ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้มากนัก

4.3.3.2 สมรรถนะในการบริหารงานพัฒนา วัดได้โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}\text{สมรรถนะในการบริหารงานพัฒนา} &= \text{รายได้เพื่อการพัฒนา} - \text{รายจ่ายเพื่อการพัฒนา} \\ \text{รายได้เพื่อการพัฒนา} &= \text{รายได้ท้องถิ่น} - (\text{รายจ่ายงบกลาง} + \text{รายจ่ายประจำ}) \\ \text{รายจ่ายเพื่อการพัฒนา} &= \text{รายจ่ายเพื่อการลงทุน} + \text{รายจ่ายพิเศษ}\end{aligned}$$

รายได้ของท้องถิ่นมีความหมายเช่นเดียวกับข้างต้น ส่วนรายจ่ายเพื่อการลงทุนจะเป็นรายจ่ายเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และรายจ่ายในการจัดหาครุภัณฑ์ที่ดินและก่อสร้าง สำหรับรายจ่ายพิเศษจะประกอบด้วยรายจ่ายจากเงินอุดหนุน จากเงินสะสมและจากเงินกู้ซึ่งถือเป็นการลงทุนของท้องถิ่นอย่างหนึ่ง

ตาราง 4.23 แสดงสมรรถนะในการบริหารงานพัฒนาของเทศบาลนครเชียงใหม่

(หน่วย : ล้านบาท)

พ.ศ.	สมรรถนะในการบริหารงานพัฒนา
2531	-37.43
2532	-38.48
2533	-4.80
2534	5.46
2535	-111.02
2536	-30.04
2537	-58.82
2538	-166.80
2539	-30.21
2540	42.08

จากตาราง เมื่อพิจารณาสถานะทางการเงินคลั่งในด้านการบริหารงานพัฒนาของเทศบาลนครเชียงใหม่เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะพบว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเทศบาลนครเชียงใหม่ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถพึ่งตนเอง เพื่อสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น และจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือด้านเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง มีเพียงบางปีเท่านั้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่จำเป็นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง คือปี พ.ศ.2534 และ

พ.ศ.2540 ซึ่งเทศบาลเกินดุล โดยเฉพาะในปี พ.ศ.2538 ที่เทศบาลนครเชียงใหม่ขาดดุลถึง 166.80 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับว่าต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากส่วนกลางเป็นจำนวนมาก ผลก็คือเป็นการเน้นการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางให้มากยิ่งขึ้น เทศบาลขาดความอิสระในการบริหารงานให้เดินไปตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่นเอง

4.3.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานะทางการคลัง

การวิเคราะห์ได้แยกออกเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้แก่

4.3.4.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- ประชากร เป็นตัวแทนความเป็นเมือง
- ความหนาแน่นของประชากร เป็นตัวแทนของ การเจริญเติบโตของเมือง
- ภาษีท้องถิ่นจัดเก็บเอง เป็นตัวแทน ความพยายามในการเก็บภาษีเชิงภาษีที่หน่วยงานจากส่วนกลางจัดเก็บสัมพัทธ์
- เงินอุดหนุน เป็นตัวแทน การรวมอำนาจจากส่วนกลาง

4.3.4.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- สมรรถนะในการบริหารงานประจำ
- สมรรถนะในการบริหารงานพัฒนา

การนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้างต้น จะวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์ถดถอย (Stepwise Regression Analysis) ดังนี้

ตาราง 4.24 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานะทางคลังของเทศบาลนครเชียงใหม่

ตัวแปร	B	SE B	Beta	T	Sig. T
สมรรถนะบริหารงานประจำ ความพยายามจัดเก็บภาษีเงิน สัมพัทธ์	1.573	0.659	0.645	2.386	0.044
ค่าคงที่	-53.443	46.588		-1.147	0.284

$R^2 = 0.416$

adj. R = 0.343

จากตารางพบว่า สมรรถนะในการบริหารงานประจำสามารถอธิบายได้ด้วยความพยายามจัดเก็บภาษีเงินสัมพัทธ์ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการบริหารงานประจำที่ประกอบด้วยรายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายหน่วยงาน เพื่อนำไปใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติงานประจำทั้งการบริหารสำนักงานและการบริการสาธารณะแก่ประชาชน เป็นเงินที่นำมาจากรายได้ท้องถิ่นที่จัดเก็บเองเป็นหลัก

ส่วนสมรรถนะในการบริหารงานพัฒนาไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรอิสระใดๆ

4.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

การศึกษานี้ จะเป็นการศึกษาจากประเด็นคำถามจากแบบสอบถาม เพื่อประเมินถึงความรู้ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อการปกครองท้องถิ่นซึ่งก็คือเทศบาลนครเชียงใหม่

ตาราง 4.25 แสดงถึงผลรวมของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

โดยการนำคำถามในส่วนที่ 2 จำนวน 12 ข้อ มารวมคะแนนเต็มทั้งหมด 12 คะแนน แล้วแบ่งระดับของความรู้เป็น 3 ระดับคือ

- 1 – 4 คะแนน อยู่ในระดับต่ำ
- 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง
- 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับความรู้สูง

ผลคะแนน	จำนวน (ร้อยละ)
ต่ำ	11 (2.8)
ปานกลาง	274 (68.5)
สูง	115 (28.8)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

ตาราง 4.26 แสดงจำนวนผู้ที่สามารถระบุชื่อกลุ่มการเมืองท้องถิ่น

จำนวนกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	จำนวน (ร้อยละ)
สองกลุ่มการเมืองขึ้นไป	85(21.2)
หนึ่งกลุ่มการเมือง	59(14.8)
ไม่ตอบ	256(64.0)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง กลุ่มตัวอย่างที่สามารถระบุชื่อกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ได้สองกลุ่มการเมืองขึ้นไปจำนวน 85 คนคิดเป็นร้อยละ 21.2 ส่วนกลุ่มที่ไม่ตอบมีสูงถึง 256 คนคิดเป็นร้อยละ 64.0

ตาราง 4.27 แสดงจำนวนผู้ที่สามารถระบุชื่อนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อนายกเทศมนตรี	จำนวน (ร้อยละ)
ทราบ	75 (18.8)
ไม่ทราบ	325 (81.3)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถระบุชื่อนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ได้เป็นจำนวนถึง 325 คนคิดเป็นร้อยละ 81.3 ส่วนผู้ที่สามารถระบุชื่อได้มีเพียง 75 คนคิดเป็นร้อยละ 18.8

ตาราง 4.28 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้หาทุนหรือผู้บริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมือง

การเข้าร่วม	จำนวน (ร้อยละ)
เคย	15 (3.7)
ไม่เคย	385 (96.3)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่าประชาชนที่เคยหาทุนหรือบริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมืองมีจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 3.7 ส่วนผู้ที่ไม่เคยหาทุนหรือบริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมืองมีจำนวน 385 คนคิดเป็นร้อยละ 96.3

ตาราง 4.29 แสดงความถี่ในการตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาท้องถิ่น

ความถี่	จำนวน (ร้อยละ)
บ่อยครั้ง	26 (6.6)
นานๆ ครั้ง	65 (16.3)
ไม่เคย	309 (77.3)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่าคนเชียงใหม่ตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาท้องถิ่นเพียง 91 คนคิดเป็นร้อยละ 22.9 ส่วนผู้ที่ไม่เคยตรวจสอบการทำงานมีจำนวนถึง 309 คนคิดเป็นร้อยละ 77.3

ตาราง 4.30 แสดงจำนวน ร้อยละ ของประเภท และความถี่ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางการสื่อสารประเภทต่างๆ

ประเภท/ความถี่	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	รวม
หนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ	221(55.3)	145(36.3)	34(8.5)	400(100.0)
การพูดคุยสนทนา	120(30.0)	179(44.8)	101(25.3)	400(100.0)

จากตาราง การติดตามข่าวสารทางการเมืองอันเป็นการรับรู้ถึงผลผลิตของระบบการเมืองนั้น คนเชียงใหม่ติดตามจากหนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ มากที่สุดจำนวน 221 คนคิดเป็นร้อยละ 55.3 สำหรับการพูดคุยสนทนาทางการเมืองเป็นไปในลักษณะนานๆ ครั้งมากที่สุด จำนวน 179 คนคิดเป็นร้อยละ 44.8

ตาราง 4.31 แสดงจำนวน ร้อยละประเภท และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้งใน
ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

ประเภท/ความถี่	บ่อยครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย	รวม
1. ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	184(45.9)	53(13.3)	163(40.8)	400(100.0)
2. ชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	158(39.5)	87(21.8)	155(38.7)	400(100.0)
3. ติดตามและร่วมฟังการหาเสียง ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	129(32.3)	157(39.3)	114(28.5)	400(100.0)
4. ร่วมรณรงค์การเชิญชวนให้ไป เลือกตั้ง	17(4.2)	50(12.5)	333(83.3)	400(100.0)

จากตาราง พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและระดับ
ประเทศ คนเชียงใหม่จะเข้าร่วมในลักษณะการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุดจำนวน 184 คน
คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาคือการชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 158 คิดเป็น
ร้อยละ 39.5 และการติดตามและร่วมฟังการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 129 คน
คิดเป็นร้อยละ 32.3 อันดับสุดท้ายคือ การร่วมกิจกรรมการรณรงค์การเชิญชวนให้ไป
เลือกตั้งจำนวน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 4.2

**ตาราง 4.32 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นก่อนนโยบายของหน่วย
การปกครองท้องถิ่น**

คำถาม : ท่านเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านก่อนนโยบายของหน่วยการ
ปกครองท้องถิ่น

การเข้าร่วม	จำนวน (ร้อยละ)
เคย	88 (24.5)
ไม่เคย	302 (75.5)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง ผู้ที่เคยเข้าร่วมการแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านก่อนนโยบาย
ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีจำนวน 88 คนคิดเป็นร้อยละ 24.5

ตาราง 4.33 แสดงจำนวนผู้ที่เข้าร่วมการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

การเข้าร่วม	จำนวน (ร้อยละ)
เคย	65 (16.2)
ไม่เคย	335 (83.8)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง ผู้ที่เคยเข้าร่วมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนั้นมีจำนวน 65 คน
คิดเป็นร้อยละ 16.2 ส่วนผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมีจำนวน 335
คนคิดเป็นร้อยละ 83.8

ตาราง 4.34 แสดงจำนวน ร้อยละ และประเภทของการใช้สิทธิและหน้าที่ทางการเมืองเพื่อจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

ประเภท	เคย	ไม่เคย	รวม
ดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่ม			
1. ร่วมเดินขบวนเรียกร้องในปัญหาต่างๆ	54(13.5)	346(86.5)	400(100.0)
2. ติดต่อผ่านนักการเมืองท้องถิ่น	67(16.8)	333(83.3)	400(100.0)
3. เข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรชุมชนที่จัดตั้งขึ้น	126(32.3)	271(67.8)	400(100.0)
ดำเนินกิจกรรมด้วยตัวเอง			
1. ติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมือง	97(24.2)	303(75.8)	400(100.0)
2. แสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน	80(20.0)	320(80.0)	400(100.0)

จากตาราง พบว่า การใช้สิทธิและหน้าที่ทางการเมืองเพื่อเข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ในลักษณะการดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่มจะเป็นไปในแบบของการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรชุมชนที่จัดตั้งมากที่สุดจำนวน 126 คนคิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาคือการติดต่อผ่านนักการเมืองท้องถิ่นจำนวน 67 คนคิดเป็นร้อยละ 16.8 และอันดับสุดท้ายคือการร่วมเดินขบวนเรียกร้องในปัญหาต่างๆ จำนวน 54 คนคิดเป็นร้อยละ 13.5

ส่วนการดำเนินกิจกรรมด้วยตัวเอง จะเป็นการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมืองมากที่สุดจำนวน 97 คนคิดเป็นร้อยละ 24.2 ส่วนการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชนมีจำนวน 80 คนคิดเป็นร้อยละ 20.0

4.5 ทักษะคิดต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

ในส่วนนี้ ได้นำปัญหาต่างๆ ของเมืองเชียงใหม่มาพิจารณา และศึกษาถึงรูปแบบของเทศบาลที่ควรจะเป็นตามทัศนคติของคนเชียงใหม่

ตาราง 4.35 แสดงประเภท ร้อยละ ของปัญหาของเมืองเชียงใหม่

จากประเด็นคำถาม ได้กำหนดค่าคะแนนของระดับปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ออกเป็น 10 ระดับ คือ 1 – 10 โดย ระดับที่ 1 หมายถึง ไม่เป็นปัญหา และระดับที่ 10 หมายถึง เป็นปัญหาอย่างยิ่ง แล้วแบ่งระดับของปัญหาเป็น 3 ระดับ คือ

ตอบระดับ 1 – 3 แสดงว่า มีปัญหาน้อย

ตอบระดับ 4 – 7 แสดงว่า มีปัญหาปานกลาง

ตอบระดับ 8 – 10 แสดงว่า มีปัญหาอย่างยิ่ง

ประเด็นปัญหา	มีปัญหาน้อย	มีปัญหাপานกลาง	มีปัญหาอย่างยิ่ง	รวม
1. ขยะ	10(2.5)	43(10.8)	347(86.8)	400(100.0)
2. การจราจร	23(5.8)	129(32.3)	246(61.5)	398(100.0)
3. ทัศนียภาพ	74(18.5)	176(44.0)	145(36.3)	395(100.0)
4. ชุมชนแออัด	61(15.3)	194(48.5)	141(35.5)	396(100.0)
5. ยาเสพติด	26(6.5)	103(25.8)	271(67.8)	400(100.0)
6. กลุ่มอิทธิพล	47(11.8)	110(27.5)	241(60.3)	398(100.0)
7. ความปลอดภัย	30(7.5)	162(40.5)	207(51.8)	399(100.0)
8. ระบบสาธารณูปโภค	61(15.3)	184(46.0)	149(37.3)	394(100.0)
9. การเสื่อมของวัฒนธรรม	40(10.0)	142(35.5)	217(54.3)	399(100.0)
10. มลภาวะ	26(6.5)	96(24.0)	278(69.5)	400(100.0)

จากตาราง พบว่า ปัญหาขยะเป็นปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.8 อันดับที่สองคือปัญหามลภาวะ คิดเป็นร้อยละ 69.5 และอันดับที่สามคือปัญหายาเสพติดคิดเป็นร้อยละ 67.8 ส่วนประเด็นที่ไม่ค่อยมีปัญหามากนักคือ ปัญหาทัศนียภาพคิดเป็นร้อยละ 18.5 ปัญหาระบบสาธารณูปโภค และปัญหาชุมชนแออัดคิดเป็นร้อยละ 15.3

**ตาราง 4.36 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการประเมินประสิทธิภาพของเทศบาลนคร
เชียงใหม่ในการแก้ปัญหาท้องถิ่น**

คำถาม : รูปแบบเทศบาลนครเชียงใหม่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้

การประเมิน	จำนวน (ร้อยละ)
เห็นด้วย	81 (20.2)
ไม่แน่ใจ	213 (53.3)
ไม่เห็นด้วย	106 (26.5)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่าประชาชนมีการประเมินประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาของเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ คือ เห็นด้วยว่าเทศบาลนครเชียงใหม่ในปัจจุบันจะมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาเพียง 81 คนคิดเป็นร้อยละ 20.2 แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีจำนวน 106 คนคิดเป็นร้อยละ 26.5

ตาราง 4.37 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : ควรให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรง

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	32 (8.0)
ไม่แน่ใจ	84 (21.0)
เห็นด้วย	284 (71.0)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง มีผู้เห็นด้วยกับประเด็นคำถามจำนวน 284 คนคิดเป็นร้อยละ 71.0 และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 8.0 ส่วนผู้ที่ไม่แน่ใจมีจำนวน 84 คนคิดเป็นร้อยละ 21.0

ตาราง 4.38 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : ควรมีการแบ่งแยกฝ่ายนิติบัญญัติออกจากฝ่ายบริหาร

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	43 (10.8)
ไม่แน่ใจ	140 (35.0)
เห็นด้วย	217 (54.3)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง มีผู้เห็นด้วยกับการแบ่งแยกฝ่ายบริหารออกจากฝ่ายนิติบัญญัติมากที่สุด มีจำนวน 217 คนคิดเป็น 54.3 รองลงมาคือผู้ที่ไม่แน่ใจจำนวน 140 คนคิดเป็นร้อยละ 35.0

ตาราง 4.39 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลควรขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรของท้องถิ่น

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	23 (5.8)
ไม่แน่ใจ	95 (23.8)
เห็นด้วย	282 (70.5)
รวม	400 (100.0)

จากตารางพบว่า คนเชียงใหม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามจำนวน 282 คนคิดเป็นร้อยละ 70.5 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีเพียง 23 คนคิดเป็นร้อยละ 5.8

ตาราง 4.40 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลควรเป็นแบบเขตเดียวเบอร์เดียว

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	59 (14.8)
ไม่แน่ใจ	146 (36.5)
เห็นด้วย	195 (48.8)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง แสดงว่ามีผู้เห็นด้วยกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลแบบเขตเดียวเบอร์เดียวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.8

ตาราง 4.41 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : สมาชิกสภาเทศบาลควรอยู่ในตำแหน่งไม่เกิน 2 สมัยติดต่อกัน

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	39 (9.8)
ไม่แน่ใจ	103 (25.8)
เห็นด้วย	258 (64.5)
รวม	400 (100.0)

จากตารางพบว่า มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยเพียง 39 คนคิดเป็นร้อยละ 9.8 ส่วนผู้ที่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้มีจำนวน 258 คนคิดเป็นร้อยละ 25.8

ตาราง 4.42 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกรูปแบบการปกครองท้องถิ่นให้เหมาะสมกับท้องถิ่นเอง

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	45 (11.3)
ไม่แน่ใจ	108 (27.0)
เห็นด้วย	247 (61.8)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง แสดงว่าคนเชียงใหม่มีความต้องการที่จะเลือกรูปแบบการปกครองท้องถิ่นเอง เนื่องจากมีผู้เห็นด้วยกับประเด็นคำถาม 247 คนคิดเป็นร้อยละ 61.8 และมีผู้ไม่เห็นด้วย 45 คนคิดเป็นร้อยละ 11.3

ตาราง 4.43 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : ควรเพิ่มอำนาจในการบริหารและการจัดเก็บภาษีอากรของเทศบาล

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	87 (21.8)
ไม่แน่ใจ	118 (29.5)
เห็นด้วย	195 (48.8)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง มีผู้เห็นด้วย 195 คนคิดเป็นร้อยละ 48.8 ผู้ที่ไม่แน่ใจจำนวน 118 คนคิดเป็นร้อยละ 29.5 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 87 คนคิดเป็นร้อยละ 21.8

ตาราง 4.44 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : การให้ข้าราชการจากส่วนกลางดำรงตำแหน่งในหน่วยการปกครองท้องถิ่น จะทำให้ท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลาง

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	61 (15.3)
ไม่แน่ใจ	162 (40.5)
เห็นด้วย	177 (44.3)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่ามีผู้เห็นด้วยจำนวน 177 คนคิดเป็นร้อยละ 44.3 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 61 คนคิดเป็นร้อยละ 15.3

ตาราง 4.45 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : ควรมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนกลางและท้องถิ่นอย่างชัดเจน

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	22 (5.5)
ไม่แน่ใจ	88 (22.0)
เห็นด้วย	290 (72.5)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง จะเห็นได้ว่ามีผู้เห็นด้วยกับการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นจำนวน 290 คนคิดเป็นร้อยละ 72.5 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 22 คนคิดเป็นร้อยละ 5.5

ตาราง 4.46 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : เมืองเชียงใหม่มีความซ้ำซ้อนของหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	16 (4.0)
ไม่แน่ใจ	138 (34.5)
เห็นด้วย	246 (61.5)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง แสดงว่า คนเชียงใหม่เห็นว่าเมืองเชียงใหม่มีความซ้ำซ้อนของหน่วยการปกครองและนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ

ตาราง 4.47 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : หน่วยการปกครองท้องถิ่นในเขตเมืองเชียงใหม่ควรรวมกันในลักษณะการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาของเมืองเชียงใหม่

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	12 (3.0)
ไม่แน่ใจ	70 (17.5)
เห็นด้วย	318 (79.5)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่ามีผู้เห็นด้วยกับการร่วมกันทำกิจกรรมของหน่วยการปกครองท้องถิ่นต่างๆ ในเมืองเชียงใหม่จำนวน 318 คนคิดเป็นร้อยละ 79.5 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับคำถามมีจำนวนเพียง 12 คนคิดเป็นร้อยละ 3.0

ตาราง 4.48 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : ควรรวมหน่วยการปกครองท้องถิ่นในเมืองเชียงใหม่เหลือเพียงหน่วยการปกครองเดียวคือมณฑลนครเชียงใหม่

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	60 (15.0)
ไม่แน่ใจ	173 (43.3)
เห็นด้วย	167 (41.8)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่าคนเชียงใหม่ยังไม่แน่ใจกับการรวมหน่วยการปกครองเหลือเพียงหน่วยการปกครองเดียวคือมณฑลนครเชียงใหม่

ตาราง 4.49 แสดงจำนวน และร้อยละของทัศนคติต่อรูปแบบการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่

คำถาม : เทศบาลนครเชียงใหม่ควรยกฐานะเป็นมหานครเช่นเดียวกับกรุงเทพฯ

ทัศนคติ	จำนวน (ร้อยละ)
ไม่เห็นด้วย	57 (14.3)
ไม่แน่ใจ	131 (32.8)
เห็นด้วย	212 (53.0)
รวม	400 (100.0)

จากตาราง พบว่า มีผู้เห็นด้วยกับการยกฐานะเมืองเชียงใหม่ขึ้นเป็นมหานครเช่นเดียวกับกรุงเทพฯ จำนวน 212 คนคิดเป็นร้อยละ 53.0 ขณะที่มิผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 57 คนคิดเป็นร้อยละ 14.3 แสดงว่าคนเชียงใหม่ต้องการที่จะยกฐานะเมืองเชียงใหม่จากเทศบาลนครขึ้นเป็นมหานคร เหมือนกับกรุงเทพฯ

4.6 การทดสอบสมมติฐาน

4.6.1 ปัจจัยทางด้านประชาชน จากการศึกษาพบว่า คนเชียงใหม่มีความรู้ความเข้าใจถึงระบบการเมืองโดยทั่วไป แต่การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองยังอยู่ในระดับต่ำเป็น และมีลักษณะของความมีสมรรถนะทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า (Subject Competence)

4.6.2 ปัจจัยทางการบริหารของเทศบาล โดยพิจารณาจากโครงสร้างทางการคลังของเทศบาล สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 4.50 แสดงสมรรถนะในการบริหารงานของเทศบาลนครเชียงใหม่
(หน่วย : ล้านบาท)

พ.ศ.	สมรรถนะในการบริหารงานประจำ	สมรรถนะในการบริหารงานพัฒนา
2531	7.97	-37.43
2532	8.98	-38.48
2533	11.33	-4.80
2534	25.07	5.46
2535	-1.92	-111.02
2536	65.63	-30.04
2537	80.00	-58.82
2538	1.99	-166.80
2539	105.13	-30.21
2540	200.63	42.08

พบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีสมรรถนะในการบริหารงานประจำ เพื่อปฏิบัติงานประจำทั้งการบริหารงานและการบริการประชาชน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระยะเวลา ส่วนสมรรถนะในการบริหารงานพัฒนาที่นำไปพัฒนาเพื่อสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่ประสบกับขาดดุลอย่างต่อเนื่องทุกปี จึงจำเป็นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากส่วนกลางเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

จึงสามารถสรุปได้ว่า เมืองเชียงใหม่ยังไม่มีความพร้อมทั้งด้านของประชาชนและการบริหารงานของเทศบาลเพียงพอตามหลักการปกครองท้องถิ่น